

SMETNJE U RAZVOJU

DEVELOPMENTAL DISORDERS

Centar za rehabilitaciju Fortica-Kraljevica ustanova je u sustavu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske, koja pruža cjelokupnu uslugu zbrinjavanja i rehabilitacije osobama s posebnim potrebama. Korisnici su djeca s poteškoćama u razvoju u dobi od 0 do 21 godine. Trenutačno se, stacionarno, skrbi o 46 korisnika najteže kategorije oštećenja, tj. s mentalnim i tjelesnim deficitima i višestrukim poteškoćama (epilepsija, otežano gutanje, otežano disanje, inkontinencija). S obzirom na izrazitu i trajnu potrebu za zbrinjavanjem osoba s poteškoćama u razvoju u Primorsko-goranskoj županiji u obliku dnevne skrbi za dobnu skupinu od 7 do 21 godine, Centar je u završnoj fazi dogovora s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi o stavljanju u rad, i to za 25 djece.

Organizaciju rada čine tri temeljna programa:

1. *Zdravstveni program*
2. *Socijalni program*
3. *Program odgojne djelatnosti.*

Zdravstveni program sastoji se od zdravstvene zaštite, medicinske rehabilitacije i medicinske nege. Provodi ga tim zdravstvenih djelatnika (liječnica, medicinske sestre, fizioterapeutice, radne terapeutice i psiholog) u suradnji s liječnicima specijalistima kao vanjskim suradnicima ili preko bolničkog sustava Klinike za pedijatriju Kliničkoga bolničkog centra Rijeka.

Socijalni program temelji se na procjeni stupnja oštećenja osobe, ali i na uvažavanju potreba i mogućnosti funkcioniranja na socijalnom planu. Program se provodi kroz socijalizaciju te kreativno-radne i slobodne aktivnosti.

Program odgojne djelatnosti proizlazi iz zahtjeva okoline prema osobama sa smetnjama u razvoju, ali i iz potreba samih osoba da usvoje određene odgojne ciljeve ne bi li tako funkcionirale najviše što se može s obzirom na mogućnosti i objektivne smetnje.

Program rada Centra temelji se na stavu da je svaki život dragocjen te da sva djeca imaju pravo na učenje. Cilj je Centra da zajedničkim radom zdravstvene, pedagoške i psihološke službe te drugih služba razvijaju njihove sposobnosti u najvećoj mogućoj mjeri. To je stvarno učenje za što manju ovisnost i za što kvalitetniji život, a temelji se na potrebama pojedinca i zahtjevima okoline. Program je koncipiran na osnovi kategorije oštećenja, a provodi se individualno, uzimajući u obzir da je svako dijete pojedinac sa svojim posebnostima. S obzirom na stupanj oštećenja djeteta, svi se ti programi međusobno isprepleću, a naglasak je na pojedinom programu, što ovisi o zdravstvenom statusu djeteta. Rad s djecom ni po čemu nije sličan radu u školi, dostignuća su u obrazovnom dijelu skromna, ali je svaki pomak ka samostalnosti velik korak za dijete.

Korisnicima Centra nastoji se omogućiti ljepši i ugodniji život pa se zahvaljujući podršci vlasnika - Primorsko-goranske županije i mnogobrojnih donatora, stalno ulaze u opremu prostora. Tako ustanova danas ima 11 potpuno opremljenih kabinetova i prostorija za provođenje stručnih programa (kabineti za logopeda, psihologa, socijalnog radnika, defektologa rehabilitatora, radnog terapeuta te oprema za fizioterapiju, uključujući Hubbard-kadu). Stalno se radi na usavršavanju programa rada kako bi se zadovoljile individualne potrebe korisnika. S tim ciljem Centar već godinama surađuje s ustanovama u Velikoj Britaniji, Nizozemskoj i Sloveniji, koje imaju isti program rada. Rezultat je suradnje Centra i Udruge terapeuta Wellsa održavanje multidisciplinarnе radionice za osobe s posebnim potrebama, čiji je Centar domaćin treću godinu za redom, a čime se pridonosi dodatnoj edukaciji stručnih djelatnika srodnih ustanova Republike Hrvatske.

U svojem je radu Centar otvoren za suradnju, nadajući se da će svaka nova suradnja krenuti u zajedničkom smjeru: *Zajedno ne možemo promijeniti svijet, ali zajedno možemo promijeniti svijet... jednog djeteta!* (W. Emerson)

Ankica Šajbić-Šukunda, dr. med.